

Vandplaner bekymrer - men ingen vej uden om

80 landmænd samlet til informationsmøde om vand- og naturplaner i LandbrugetsHus

Af Lene Tingleff

- I andre lande begunstiger man landbruget og tilskynder initiativer, der kan fremme erhvervet. I Danmark oplever vi det modsatte, vi mødes konstant af nye krav. Hvad vil alt det her ikke koste samfundet i indtægt og i arbejdspladser?

Sådan lod nogle af kommentarerne fra landmændene, da Dansk Landbrug Midt-Østjylland, DLMØ, den 10. januar holdt informationsmøde om vand- og naturplaner med ca. 80 deltagere i LandbrugetsHus.

DLMØ er en sammenslutning af otte landboorganisationer i det midt- og østjyske område med i alt ca. 5000 medlemmer. Organisationen holder i disse uger en række informationsmøder, hvor foreningens medlemmer bliver informeret og hvor de har lejlighed til at debattere de nye krav og regler i forbindelse med regeringens forslag til vand- og naturplaner, som er i offentlig høring frem til den 6. april.

En af de største ændringer og reguleringer, som dansk landbrug hidtil har været udsat for.

Har påvirket

- Mange siger til os: "Hvorfor i alverden er I dog gået med til det her", nu må I da sige stop", sagde Finn Pedersen, formand for LRØ og Østjysk Landboforening.

- Hertil kan jeg bare sige, at vi ikke er gået med til noget som helst. Vi har ikke

været med i processen, men vi har fra organisationernes side påvirket maksimalt og trykket på alle de knapper, vi overhovedet kan. Selv om det her ikke er vores livret, så tror vi på dialog frem for konfrontation.

- Tingene har udviklet sig i den rigtige retning, men det er stadig dybt alvorligt for mange af vores medlemmer. De 19.000 ton kvælstof, der skal reduceres med inden 2015, er blevet til 9.000 ton, mens de sidste 10.000 ton er sendt til hjørnespark. Vedrørende vandløbsændringer bliver der givet fuld kompensation for alle konsekvenser og forbud mod markvanding er taget ud, lød det.

- Men det er alvorligt nok endda, og derfor kan jeg kun opfordre alle til at sætte sig grundigt i konsekvenserne og til at overveje at indsende høringssvar, sagde Finn Pedersen.

- Find din ejendom

Sekretariatschef Helge Kjær Sørensen, DLMØ, gennemgik de overordnede hovedpunkter i planen og kom ind på de nationale krav og hvad de betyder. Danmark er opdelt i 23 hovedvandoplande og 246 Natura 2000-områder, og der skal udarbejdes planer for hvert enkelt område.

Han viste desuden, hvordan man kan finde sin ejendom på Naturstyrelsens hjemmeside (www.naturstyrelsen.dk) og hvordan man kan danne sig et overblik over de enkelte udpegninger.

- Jeg håber, I vil forsøge at finde jeres ejendom, så I kan få styr på konsekvenserne.

Organisationerne fremsender høringssvar på det overordnede plan, mens I kan gå ind og kommentere konsekvenserne for jeres eget landbrug, sagde Helge Kjær Sørensen.

Nye dyrkningsformer

Planteavlskonsulent Børge Nielsen, LRØ, sagde, at landmændene må indstille sig på nye dyrkningsformer.

- Mange af de tiltag, der nu sættes i værk, er en fortsættelse af kravene i Vandmiljøplan 3. Noget af det er allerede sat i gang.

- En af de helt store ændringer som følge af vandplanerne er kravet om flere efterafgrøder. Kravet er netop strammet op, så man fremover ikke bare skal have fire procent med efterafgrøder - men for de fleste vedkommende 14 procent. Og med vandplanerne bliver procenten for mange fremover endnu højere - op til ekstra 20 procent.

- Noget af det er reelt indført i forbindelse med Gødningsloven, som allerede er vedtaget. Så selv om vi står midt i en høringsperiode, er der en række ting, der i virkeligheden er sat i gang, sagde Børge Nielsen.

På landsplan skal danske landmænds samlede areal med efterafgrøder øges med 190.000 hektar. For visse landmænd kan det komme til at betyde en øget mængde efterafgrøder med op til 44 procent. Dels som følge af vand- og naturplaner, dels som led i en miljøgodkendelse.

- Kravet om ekstra efterafgrøder er et af de helt store punkter, der vil ramme stort set alle planteavlere mere eller mindre - afhængig af hvilket vandopland, man befinder sig i, sagde Børge Nielsen, der fremhævede mellemafgrøder som et interessant alternativ til efterafgrøder - og henvisede til "Værktøjskassen" med alternative virkemidler.

For at begrænse kvælstofudledningen bliver der også indført forbud mod pløjning af fodergræsmarker i efteråret og forbud mod pløjning efterår forud for vårsæd.

Børge Nielsen påpeger, at

Der var på mødet i Horsens indlæg ved planteavlskonsulent Børge Nielsen, miljøkonsulent Annette Pihl Pedersen, begge LRØ, samt sekretariatschef Helge Kjær Sørensen, DLMØ.

mange indsatser allerede er sat i gang for at nå målene i vandplanerne, bl.a. vådområdeprojekter, hvor en række kommuner i sommer meldte ind. Arbejdet var i forvejen startet op i forbindelse med Vandmiljøplan 3.

10 meter randzoner

Miljøkonsulent Annette Pihl Pedersen orienterede om vandløb og randzoner og sagde, at alle vandløb skal opnå god økologisk tilstand.

Et område, som får konsekvens for mange, er 10 meter randzonen fra efteråret 2013, som på landsplan vil tage 50.000 hektar landbrugsjord ud af drift. Det er nu kommet med, at en bedrift maksimalt kan få fem procent af sit areal ind under denne ordning. Det er ikke som nu kun søer og naturlige vandløb, fremover bliver det langs alle vandløb i det fremlagte lovforslag, hvor Landbrug & Fødevarer netop har indgivet et omfattende høringssvar.

Annette Pihl Pedersen oplyste, at i Horsens Fjordområdet skal 127 km vandløb have ændret vedligehold, 113 km vandløb skal restaureres og 16 km grøfter skal genåbnes.

Ændringerne sker med fuld kompensation, og at der er på landsplan sat 52 mill. kr. af til formålet. Bygholm Ådal blev også fremhævet.

- Her har vi en flot mosaik af natur med en lang række forskellige udpegninger, og de vil få konsekvenser for landbrug i nærheden af området

ved fremtidige udvidelser, lød det.

Kommunalt samarbejde

Kommunerne er myndighed for indsatsen omkring vand- og naturplaner. Efter høringen skal kommunerne udarbejde handleplaner for, hvordan de vil nå målene. Kommunerne skal vedtage sine handleplaner senest et år efter at planerne er offentliggjort, og herefter skal der sættes handling bag.

Fra Horsens Kommune deltog Hans Bang-Hansen, formand for teknik og mil-

joudvalget og fra Hedensted Kommune Ole Flemming Lyse og Lars Poulsen, begge medlem af teknik og miljøudvalget.

De oplyste, at der lige nu arbejdes med planerne og det blev samtidig understreget fra begge kommuners side, at de gerne vil i dialog med landbrugets organisationer vedrørende processen omkring vand- og naturplaner.

Formanden for Østjysk Familiebrug, Jørgen Vase, rundede mødet af og fremhævede i den forbindelse arbejde i de kommunale netværk.

FAKTA Værktøjskassen

DLMØ arbejder med en række alternativer til efterafgrøder, en slags "værktøjskasse", hvor den enkelte landmand kan vælge det værktøj, der passer bedst til hans bedrift. Der er her tale om løsninger, der kan være gavnlige for både erhvervet og for naturen. DLMØ tager værktøjskassen med i sit høringssvar, og dermed kommer Miljøministeren og Regeringen til at forholde sig til værktøjskassen.

- Mellemafgrøder
- Reducere N-kvotet
- Energipil
- Afbrændte fiberfraktion af husdyrgødning
- Biogasanlæg til husdyrgødning
- Forædle vintersæd med rødder som olieræddike
- Så vintersæden tidligt på sæsonen
- Anvende ammoniumgødning tidligt
- Reducere jordbehandling
- Sætte CO2 kvoter til salg ved ekstra efterafgrøder
- Gødskning af efterafgrøder for bedre etablering
- Minivådområder
- Muslinger
- Stenrev
- Øge "Blue Food" produktion

Landmændene havde i pausen mulighed for at få en snak i mindre grupper om konsekvenserne af de øgede krav vedrørende reduktion af kvælstof og fosfor.